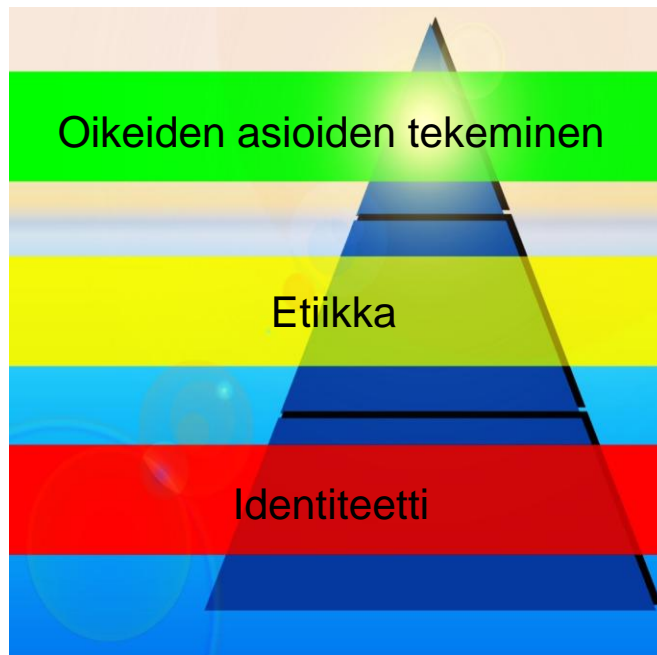

Eettiset periaatteet – taustaa

Kaikki ammattilaiset ja yritykset noudattavat jonkinlaisia eettisiä periaatteita. Vastuuntuntoiset sellaiset dokumentoivat eettiset periaatteensa, jolloin niiden tukeminen on helpommin siirrettävissä käytännön teoiksi. Tämä kalvosarja esittelee muutamalla sanalla ammattilaisten eettisten periaatteiden taustoja.

**UPDATED
2010**

Matti Vuori, www.mattivuori.net

Sisällysluettelo

[Ammatillisesta etiikasta...3](#)

[Yritysten etiikasta...5](#)

[Avainsanoja periaatteiden miettimiseen...6](#)

[Ei saa jäädä sanahelinäksi...8](#)

[Etiikassa yhdistyvät monet näkökulmat...9](#)

[Pelkkä etiikka ei ohjaa toimintaa...10](#)

Ammatillisesta etiikasta 1/2

- Etiikassa on kysymys "hyvästä elämästä".
- Oman identiteetin mukaisesta toiminnasta siten, että on sopusoinnussa itsensä, muiden ihmisten ja toimijoiden sekä ympäristön kanssa.
- Siitä, että toimii "oikein".
- Eri ammattialojen eettisiä ohjeita onkin tehty mm.
  - lääkäreille,
  - journalisteille,
  - insinööreille,
  - ohjelmistotestaajille,
  - valokuvaajille ja
  - it-ammattilaisille (esimerkiksi Tietotekniikan liiton tekemä ohje: <http://www.tori.fi/pls/ttl/docs/F148570701/Eettisetohjeet3.htm>).

Ammatillisesta etiikasta 2/2

- Ryhtyminen etiikkakeskusteluun onkin merkki
  - ammatinharjoittamisen kypsymisestä.
  - siirtymisestä vaiheeseen, jossa oma identiteetti on ammatinharjoittajien yhteisössä ymmärretty ja ymmärretään tarve kehittää sitä tietoisesti.

Yritysten etiikasta

- Vasta viime vuosina on ammattiryhmien lisäksi alettu puhua yritysten etiikasta. Tämä keskustelu on lähtenyt kansainvälisten suuryritysten toiminnasta, mutta asia koskee myös pk-yrityksiä – teemat vain ovat erilaisia.
- Kaikkien yritysten on tunnistettava omaan toimintaympäristöön liittyvät etiikan elementit. Mitkä ovat tärkeimpiä vastuullisen toiminnan elementtejä?
  - Nykyaikaisen yritysetiikan elementtejä voivat olla esimerkiksi huolehtiminen toimeentulosta, työn laadusta, asiakkaiden tyytyväisyydestä ja kaikkien hyvinvoinnista.

Avainsanoja periaatteiden miettimiseen 1/2

- Oman identiteetin ymmärtäminen
- Tehtävän ja roolien ymmärtäminen
- Vastuu, valta ja velvollisuudet
- Asenteet
- Tavoitteet
- Asema muiden joukossa, verkostoissa ja yhteisöissä
- Luottamus
- Avoimuus
- Pelisäännöt
- Laatu

Avainsanoja periaatteiden miettimiseen 2/2

- Moraali
- Rehellisyys
- Toisille aiheutuvat haitat ja vaarat
- Oikeudenmukaisuus
- Tasapuolisuus
- Normit
- Asiakaslähtöisyys
- Yrityksen eettisten ohjeiden suunnittelussa on tärkeää tunnistaa olemassa olevat, toimintaa aidosti ohjaavat käytännönläheiset periaatteet, jotta periaatteisto ei jää ontoksi sanahelinäksi.

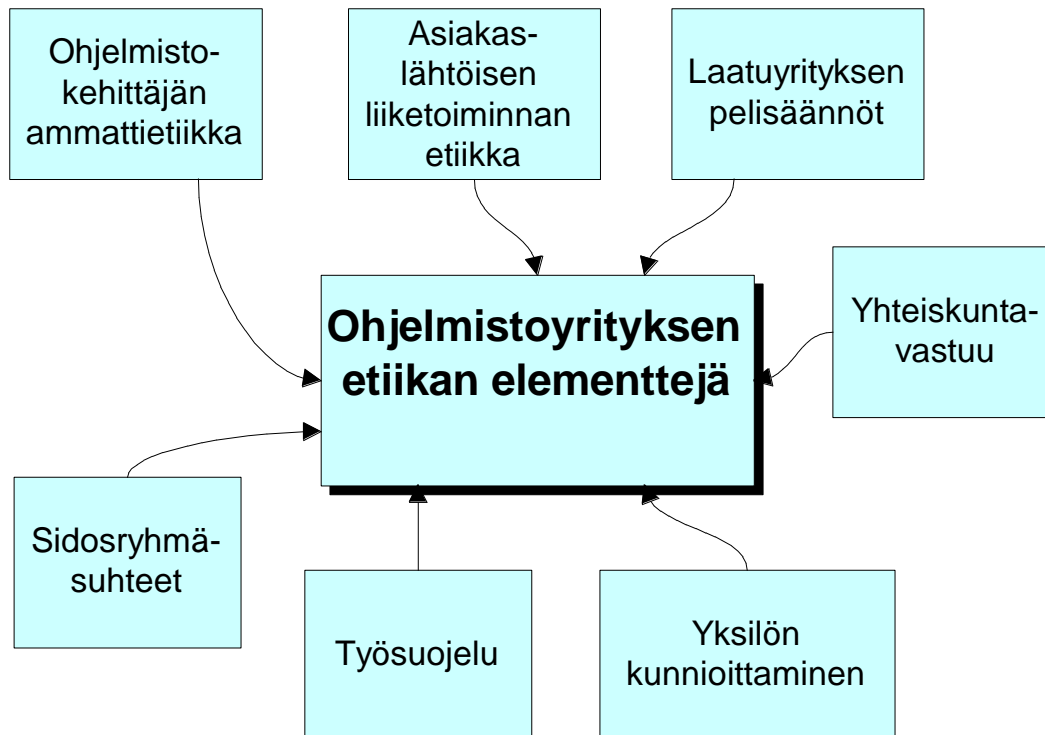
Ei saa jäädä sanahelinäksi

- Yrityksen eettisten ohjeiden suunnittelussa on tärkeää tunnistaa olemassa olevat, toimintaa aidosti ohjaavat käytännönläheiset periaatteet, jotta periaatteisto ei jää ontoksi sanahelinäksi.

Etiikassa yhdistyvät monet näkökulmat

- Käytännön töissä sekoittuvat aina erilaiset roolit – niin yksilöillä kuin yrityksilläkin.
- Esimerkiksi it-alan palveluyrityksellä ovat keskeisiä näkökulmia:

Pelkkä etiikka ei ohjaa toimintaa

- On syytä muistaa, että organisaation toimintaa ohjaavat muutkin asiat kuin etiikka:
- Yrityksen perustarkoitus on tehdä liiketoimintaa.
- Työelämän tavat ovat muotoutuneet vuosituhansien kuluessa ja niitä ohjaavat yhteiset vahvat tottumukset, lait ja sopimukset.
- Eettiset periaatteet eivät aina toteudu, mutta ne ovat mukana näkökulmana päätöksenteossa, toiminnanohjauksessa ja kehittämisessä.

